

економічними ціннісними орієнтирами. Які не можна змінити швидко, протягом короткого часу. Потрібно виховання нового покоління, нової економічної культури, нових стандартів економічного мислення.

Література :

1. Котенко Я. Ткачук А. Локальна ідентичність як умова розвитку об'єднаних територіальних громад.- К.:ІКЦ «Легальний статус», 2016.-48с.

References:

1. Kotenko Ya. Tkachuk A. Lokalna identychnist yak umova rozvytku obiednanykh terytorialnykh hromad.- K.:IKTs «Lehalnyi status», 2016.-48s.

УДК 332.135:378.1

Цимбал Людмила Іванівна

к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки

Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ЛІДЕРСТВА

Анотація: Висвітлено основні підходи щодо оцінки інтелектуального лідерства на різних рівнях.

Ключові слова: інтелект, лідерство, економіка знань

e-mail: l.tsimbal@ukr.net

Liudmyla Tsymbal

PhD, Associate professor of department of international economic

Kyiv national economic university named after Vadym Hetman

METHODOLOGICAL APPROACHES TO ESTIMATION OF INTELLECTUAL LEADERSHIP

Summary: The article describes the main approaches to assessing intellectual leadership at different levels.

Key words: intellect, leadership, knowledge economy

В сучасному глобальному середовищі під впливом глобалізації та становлення знаннєвої економіки відбуваються складні трансформаційні процеси. Зміна загальних умов господарювання, формування якісно нових трендів мережевізації та технологізації супроводжуються загостренням конкурентної боротьби на всіх рівнях, швидкою зміною конкурентних позицій, значним розшаруванням конкурентного середовища, зміною правил і методів ведення конкуренції. За умов посилення взаємозалежності і взаємопроникнення національних економік ці нові тенденції вимагають від різнорівневих суб'єктів глобальної економіки особливої уваги до нових явищ та багатьох економічних і управлінських процесів.

В таких високо конкурентних умовах важливим завданням для різних суб'єктів стає не просто досягнення економічного розвитку, а в першу чергу – досягнення лідерських позицій. Лідерство стає конкурентною перевагою і не лише метою, а й інструментом конкуренції, здатним приносити ще більші здобутки. Виявлення лідерства стає актуальним для суб'єктів різного рівня: як окремих особистостей (в політиці, ділових та інших колах), так і компаній, університетів, регіонів, національних економік.

Ключовими факторами забезпечення розвитку, досягнення конкурентоспроможності та лідерства все більше стають інтелектуальні

чинники, що пояснюються прискоренням загального процесу інтелектуалізації економіки. Суттєво зростає вплив освіти і науки, як безпосередній, так і через інші фактори та рушійні сили розвитку суспільства [2]. В такій ситуації досягнення інтелектуального лідерства починає сприйматися як фактор забезпечення конкурентоспроможності в економіці знань. Відбувається розширення рамок його розуміння - як управління зміною бізнес-середовища [1, С.16]. Всі ці динамічні процеси потребують ґрунтовного аналізу та виявлення загальних трендів в розвитку механізмів досягнення та оцінки інтелектуального лідерства різнорівневих суб'єктів глобальної економіки. Актуалізація проблем інтелектуального лідерства пов'язана із активізацією загального процесу інтелектуалізації глобального економічного простору, збільшенням чисельності глобальних потоків як ресурсів так і результатів інтелектуалізації. Технології стають ключовим передумовою формування конкурентоспроможності економік. При цьому досить важливим стає саме нелінійний розвиток як економік загалом, так і окремих суб'єктів економічних відносин. Використання інтелектуального потенціалу в цих умовах стає підґрунтям лідерства в регіональному чи глобальному масштабі.

Інтелектуальне лідерство виступає як мета діяльності, ключовий інструмент в досягненні глобального лідерства та кінцевий результат економічної діяльності. В цьому контексті інтелектуальне лідерство варто визначати на кожному рівні та для кожного суб'єкта. Суб'єктами інтелектуального лідерства можуть бути окремі особи, організації, регіони, країни. В свою чергу, кожен з цих суб'єктів може проявляти лідерство серед інших суб'єктів свого рівня та на вищих рівнях: організаційному, регіональному, національному, глобальному. Крім того, на наш погляд, з огляду на складність самого феномену інтелектуального лідерства, доцільним є виділення і рівнів прояву самого інтелектуального лідерства. Досить важко (якщо не можливо) взагалі оцінити інтелектуальне лідерство одним показником. Саме тому, ми пропонуємо структурувати оцінку інтелектуального лідерства за такими рівнями його прояву: рівень ресурсів, рівень результатів інтелектуальної діяльності, рівень кінцевих економічних результатів. Оцінити інтелектуальне лідерство різнорівневих суб'єктів на кожному з рівнів можливо за допомогою комплексу ключових показників (рис.1)

Рис. 1. Рівні реалізації інтелектуального лідерства (складено автором)

Лідерство на кожному з цих рівнів оцінюється за допомогою цілої низки показників, що характеризують інтелектуальну діяльність чи можливості нарощення інтелектуального потенціалу. Так, лідерство першого порядку можна визначити як ресурсне. На цьому рівні наявність інтелектуальних ресурсів визначає можливості суб'єкта до здійснення інтелектуальної діяльності та досягнення інтелектуального лідерства за допомогою накопичення та нарощення інтелектуального потенціалу. Ключові ресурси розвитку можна систематизувати на такі підгрупи: фінансові, людські та власне інтелектуальні.

Фінансові ресурси включають в себе показники:

- Державні витрати на освіту (млн.од.).
- Державні витрати на вищу освіту (млн.од.).
- Витрати на вищу освіту відносно загальних державних витрат (%).
- Витрати на освіту відносно загальних державних витрат (%).
- Витрати на освіту відносно ВВП (%).
- Витрати на вищу освіту відносно ВВП (%).

Людські ресурси та їх якість характеризуються наступними показниками:

- Загальна чисельність студентів.
- Кількість студентів за рівнями навчання (короткострокові курси, бакалавр, магістр, доктор філософії).
- Загальна чисельність студентів, що виїхали на навчання за кордон.
- Загальна чисельність студентів, що вїхали на навчання.
- Сальдо inbound/outbound студентів.
- Частка населення вищою освітою.

Інтелектуальні ресурси визначаються через:

- Загальна чисельність науковців.
- Чисельність науковців на млн. населення.
- Чисельність науковців на тисячу працюючих.

Оцінка ресурсного потенціалу є важливим і необхідним етапом в загальному аналізі інтелектуального лідерства. Потребує подальшого напрацювання система показників та індикаторів оцінки інтелектуального умови для інтелектуальної діяльності. Інтелектуальне лідерство та реалізація потенціалу частіше всього призводить до формування центрів інтелектуалізації, які можуть набувати форми технопарків [3].

Аналіз та оцінка інтелектуального лідерства різних суб'єктів є важливими не тільки з метою з'ясування диспозиції різних суб'єктів, а в першу чергу – для виявлення ключових трендів розвитку глобальної економіки, ключових аспектів, важливих для забезпечення їх проривного розвитку та конкурентоспроможності в глобальному просторі. Таким чином, проблема прояву інтелектуального лідерства ще залишає великий простір для подальших досліджень як з точки зору виявлення кількісних залежностей та ролі інтелектуальних чинників, так і в контексті поглибленого аналізу чинників та механізмів досягнення лідерства за допомогою накопичення та активного використання інтелектуальних ресурсів.

Література:

1. Blinder A. Education for the Third Industrial Revolution [Електронний ресурс] / Alan S. Blinder // CEPS Working Paper No. 163. – 2008. – Режим доступу: <https://www.princeton.edu/ceps/workingpapers/163blinder.pdf>.
2. What role will education play in the Fourth Industrial Revolution? [Електронний ресурс] // WEF. – 2016. – Режим доступу: <https://www.weforum.org/agenda/2016/01/what-role-will-education-play-in-the-fourth-industrial-revolution/>.
3. Каленюк І., Сакун О. Розвиток технопарків в Україні: історія та проблеми становлення / І.Каленюк, О. Сакун // Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2011. -- №2(10). – С.9-15.

УДК 364.054

Dyba Mykhailo,

doktor habilitowany, profesor,

Gernego Iuliia,

PhD w Dziedzinie Ekonomii,

Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu
Ekonomicznego im. Wadyma Hetmana,
Ukraina

DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW SPOŁECZNYCH NA UKRAINIE ORAZ W POLSCE

Streszczenie:

Konkurencyjność współczesnych przedsiębiorstw jest związana z możliwością rozwiązywania różnorodnych problemów społecznych.

W niniejszym artykule autorzy podejmują próbę identyfikacji oraz oceny stopnia rozwoju przedsiębiorstw społecznych na Ukrainie oraz w Polsce. Dla zrealizowania celu w artykule omówiono teorie oraz przykłady działalności przedsiębiorstw społecznych w obojgu krajów.

Słowa kluczowe: społeczeństwo, inwestycje społeczne, innowacyjność przedsiębiorstw, przedsiębiorstw społeczne.

References:

1. Blinder A. Education for the Third Industrial Revolution / Alan S. Blinder // CEPS Working Paper No. 163. – 2008. – Access from: <https://www.princeton.edu/ceps/workingpapers/163blinder.pdf>.
2. What role will education play in the Fourth Industrial Revolution? // WEF. – 2016. – Access from: <https://www.weforum.org/agenda/2016/01/what-role-will-education-play-in-the-fourth-industrial-revolution/>.
3. Kalenjuk I., Sakun O. Development of techno parks in Ukraine: history and problems of becoming. – Scientifics bulletin of ChDIEU. – 2011. -- №2. – 9-15p.

e-mail: iuliiagern@ukr.net

Dyba Mykhailo,

Doctor of Science, Professor

Gernego Iuliia,

PhD,

Kyiv National Economic University
named after Vadym Hetman, Ukraine

SOCIALLY-ORIENTED ACTIVITIES OF ENTERPRISES IN UKRAINE AND POLAND

Summary:

The competitiveness of contemporary enterprises is related to the possibility of solving various social problems.

In this article, the authors attempt to identify and assess the level of development of social enterprises in Ukraine and Poland. To achieve the goal, the theories and examples of the activities of social enterprises in both countries are discussed in the article.

Key words: society, social investments, innovativeness of enterprises, social enterprises.

W związku z coraz większym wzrostem konkurencyjności przedsiębiorstw na poziomie gospodarki nacionalnej oraz całego świata rosną coraz więcej innowacyjność i działalność przedsiębiorstw, która zostaje zorientowana na